Ч. 254 Неділя 13 (25) падолиста 1894. Рік IV.

**Виходить у Львові** що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій години по полудни.

**Редакция і Адміністрация:** улица Чарнецкого ч. 8.

**Письма** приймають ся лиш франковані.

**Рукописи** звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплаги почтової.

**Рекламациї** незапечатані вільні від оплати почтової.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

**Передплата** у Львові в Адміністрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Староствах * на провінциї:

на цілий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

## Два напрями політичні.

III.

Друга важна ріжниця, яка розділяє оба наші табори політичні, єсть в їх становищи до правительства. Люди, що держать ся активної політики, шукають якоїсь звязи з правительством; люди з табору відпорної політики противлять ся тому і на саму згадку о правительстві аж кидають ся. Придивім же ся тепер, що в тім злого, щоби якась партия політична шукала звязи з правительством, а що доброго в тім, щоби якась партия ставила опір правительству і виступала відтак ворожо против него?

Щоби на се питане відповісти, треба насамперед докладно уявити собі, що то єсть правительство. Від коли сьвіт сьвітом, а люди людьми, то бувало так, так єсть і так буде, що більша або менша громада людий слухає якоїсь старшини, все одно, чи она собі сама ту старшину установила, чи та старшина сама зробила себе над кимсь старшиною і велить себе слухати. Инакше й не було би в роді людскім ніякого ладу. Єсть се так загальне правило природи, що его кождий знає, розуміє і потребу єго признає. Та ж навіть і дикі народи установляють у себе старшину і піддають ся їй; ба навіть і нерозумні твари, скоро лиш жиють громадно, не виняті від сего правила: і череда овець іде за бараном, що ступає по переду перед нею, а пчоли в улию розлітають ся, скоро їм не стане матки. Таке саме значінє має й старшина у людий, а правительство не єсть нічим иншим, лиш такою старшиною, або ліпше сказавши, частиною тої найвисшої старшини, яка править державами.

Найвисшою старшиною в державах монархічних єсть дідичний монарх, цісар або король, в державах републиканьских єсть вибираний президент. В державах конституцийних ділить монарх свою власть з народом і прибирає собі до помочи таких людий, котрих би нарід хотів слухати. Ті люди й становлять правительство. Але звістно, що не всі люди суть однакової гадки і длятого монарх іде завсігди за голосом більшости в установлюваню свого правительства. Правительство мусить отже поступати так, щоби мало завсігди більшість за собою і длятого робить так, як та більшість народу, взглядно більшість его репрезентантів, єму дораджує. Правительство опирає ся тогди на більшости, а більшість входить в звязь з правительством і так веде роботу в інтересї цілого народу, взглядно державы. Трудне єсть становище правительства в таких державах, де єсть кілька або й кільканайцять народів, бо кождому треба догодити, а кождий хоче щось иншого. В таких державах старає ся кождий нарід о то, щоби мав якийсь вплив на правительство, отже кождий старає ся належати до тої більшости, на котрій опирає ся правительство. З другої же сторони готове правительство по змозї сповняти ради і жаданя тих, що хотять его підпирати. Тою дорогою взаїмности виборюють ся в конституцийних державах з мішаним населенем всілякі користи для народу. Таке поступованє називає ся чинною політикою.

Чи єсть же щось природнїйшого, як то, що одна часть Русинів хоче сею дорогою взаїмности, дорогою звязи з правительством, виборювати користи для руского народу? Нам видить ся, що хосен такого поступованя зрозуміє кождий розважний чоловік, навіть наш неписьменний селянин, і ніхто не скаже, щоби то було зле. Такого поступованя держать ся тепер наші посли з Ради державної Барвіньский, Вахнянин, Мандичевский, Охримович і Підляшецкий, котрі в Раді державній утворили окремий руский клюб. Тої дороги держали ся зразу також і посли Романчук і Телишевский, але опісля відскочили від неї і зійшли на дорогу опору против правительства. Видко, мусїли знати для чого і на що то роблять та певно зробили то не в иншій гадцї, як лиш в тій, що сею дорогою виборють для руского народу щось більше, як тамті пять дорогою звязи з правительством. А позаяк пос. Романчук уважав ся між Русинами за проводиря, то одна часть Русинів станула по его сторонї та й собі пішла за ним на дорогу опору, а друга, слухаючи головно рад Барвіньского, осталась при звязи з правительством. Сим головно витворено у нас ті два напрями політичні, о котрих говоримо, розділено Русинів на два табори політичні. Оден і другий табор мають на оцї добро руского народу, лиш один з них вибрав до того одну, а другий другу дорогу.

Від широких мас руского народу, головно же від его інтеліґенциї та просьвіченого селяньства, зависить тепер, котрою дорогою рішать ся они поступати. Ми постановили собі тут по змозї і після найліпшого нашого знаня і розуміня, безпристрастно і безсторонно роз'яснити обі ті дороги, оба наші напрями політичні, а то раз в тій надії, що лиш ясне поставленє справи зможе зробити конець всяким непотрібним спорам і колотнечам, а відтак і для того, щоби вказати на конечність веденя на-

---

2)

## ДАМЯН ЦАПЕНКО.

*Оповідане Олександра Сьвентоховского.*

(Дальше).

Постулка підняв ся до половини, глянув туди і сказав:

— На карім кони? То Цапенко.

— Ох! — зітхнув Табор — я дав би все полотно за то, я навіть доложив би вдруге тілько, щоби лише забрали собі від нас сего Калмука....

— Цапенка? Він ловить, так як кождий иншин.... А! — засьміяв ся по якійсь хвилинї — він не дає вам мабуть перепачкувати щось инше....

— Е, нісенїтницї плетеш! Він постановив мене зогладити зі сьвіта, доносить до капітана на мене і на тебе.

— З того жиє. Впрочім чорт забере его небавом звідси.

— Як то?

— За місяць кінчить свою службу, то він виступить і піде собі до дому.

— Знаєш се певно, Постулка?

— Се ж не тайна, всї се знають.

— Богу дякувати! Слава-ж Тобі, Господи! Ну, я дам єму одно на дорогу. Правдиве щасте, я й не сподївав ся. Ай, ай!

— Город ви наняли?

— Ще нї.

— Треба запевнити ся і добре було би наняти й хату, що там стоїть розвалена і Коса в ній посадити. Там має бути якась пивниця. Бачили ви еї?

— Нї.

— Ну, добре. Але ходім до села, треба щось конче зробити, щоби нїхто не вислїдив полотна.

Постулка підняв ся і пішов з Табором в недалеке австрийске село, де лежали сховані товари, котрі мали перенести ся через границю до Конґресівки. Хоч котячі очи Постулки були мов у звіра бистрі, однак Цапенко добачив їх своїм орлиним оком. Ґефрайтер довго слїдив з коня за тими двома особами, що йшли помалу по тій сторонї кордону. Коли вкінци стратив їх з очий, сказав на граници до одного солдата:

— Сей мехес [1]) буде певно сеї ночи щось перевосити через границю. Уважати!

Вдарив коня острогами і пігнав повздовж кордону. Але нараз здержав коня, мов би щось замітив, і звернув ся на широке поле, засаджене картофлею. А там ішов пан Бжост, властитель Пшесмика. Він був високий ростом, біле волосе, старанно зачесане, окружало мов рамкою повновиде, добре обрите лице, а йшов межею у шляфроку, без капелюха, з люлькою в устах та пускав леґкі хмари диму. В такій одежи виходив він все на поле, хоч сусїди з него сьміяли ся, і пробував там більшу половину дня. Може то були ще наслїдки привички і привязаня до степів, на котрих пан Бжост провів свою молодість. Продавши великий маєток на Поділю, переселив ся до Польщі, купив Пшесмик, а що притім напала его несподївано старість, а якісь спомини відстрашували его від женитьби, то він і рішив ся жити до смерти старим кавалером. Хоч сам був троха дикий і з людьми обходив ся остро, любив він Цапенка яко краяна і обіцював все, передати ним письмо до одного приятеля на Поділю....

— Ага! — сказав він, замітивши ґефрайтера, що злазив з коня і знявши шапку, низько кланяв ся — чому ти менї поле допчеш?

— Я побачив ласкавого пана і думав просити....

— Що чувати?

— Продайте менї, ласкавий пане, город, що его Табор хоче наняти.

— А на яке лихо тобі сей город здав ся? Атже за два місяцї відходиш?

— Коли менї продасьте город, то не відійду.

— Що за чорт запхав тобі таку дурницю в голову! Хочеш ту посєлити ся? Маєш родичів на Поділю.

— Може они до мене прийдуть.

---

[1]) Мехес значить по еврейски цло, мито — на граници називають мехесами пачкарів.

родної роботи в такім напрямі, котрий би нашому народови в нинїшну пору, пору дуже непевну, забезпечив як найбільші користи, бо що нинї здобудемо собі, що нам удасть ся нинї придбати для свого народу, то лиш буде могло становити підставу до дальшої роботи в будучности, котра стоїть перед нами, як та біла картка паперу, на котрій, не знаємо, що ще буде написано.

Для чого пять руских послів рішило ся іти дорогою звязи з правительством, вже знаємо; ми пояснили достаточно, до чого она веде. До чого-ж веде та друга дорога, дорога опору, на яку вступили два наші посли з Ради державної? Вже то само мусить вказувати, що межи сею дорогою а тамтою єсть якась велика ріжниця, коли із сімох людий зважились лиш двох на ню вступити. Може ті два сьмілїйші, може у них більше сили, як у тамтих пятьох? Побачимо.

Ми вже згадали о тім, що кожде правительство шукає собі більшости в народї, взглядно у єго репрезентантів, а шукає для того, бо лиш рідко буває, щоби цїлий нарід, або всї єго репрезентанти на щось годили ся. Така згідність гадок і поглядів на веденє народної роботи, взглядно на правленє державою буває ще рідша там, де єсть мішанина народів. Найчастїйше буває так, що знайде ся все така меншість, котра хотїла би повести дїло так, як она то розуміє. Тота меншість ставить тогди опір і більшости і опираючому ся на тій більшости правительству. А то робить она ось для чого: раз для того, що старає ся о то, щоби з неї стала ся більшість і щоби она видвигнула таке правительство, котре би так робило, як она хоче; другий раз для того, щоби в деяких случаях робити трудности більшости і правительству в переводженю справ і спонукувати або змушувати їх робити зовсїм так, як меншість хоче, або бодай робити тій меншости деякі уступки. Иншої, розумної цїли полїтика опору не має. Полїтику опору можна би назвати грożенем; она каже більшости і правительству: „Або дай, або видру!"

Але той, хто грозить, хто каже, що видре, мусить мати дїйстно силу, щоби міг видерти, бо в противнім случаю єго не лиш висьміють, не лиш нїчого єму не дадуть, але ще й будуть єму робити на перекір, а иноді ще й будуть умисно шкодити а може ще забирати то, що він вже має, або бодай давати перевагу комусь третому, котрий би міг то робити. З того показує ся, що полїтика опору може мати лиш тогди якесь значінє, коли має силу за собою. Она може тогди змусити правительство відкликатись до народу, а нарід тогди рішає: або вибирає знов таких самих людий, що готові держати з правительством, або слухає голосу людий опору і вибирає більшість з них, а тогди давне правительство паде а приходить нове; з давної меншости робить ся більшість, з полїтики опору, робить ся чинна полїтика, а на відворот, давна чинна полїтика стає опором до нової. Такий єсть природний хід веденя полїтики в державах, де єсть одноцїлий нарід. Далеко труднїйше єсть становище для полїтики опору в державах, де єсть кілька народів, бо люди з напряму відпорної полїтики не можуть знов так легко знайти для себе відповідної сили; они мусять ся оглядати тогди за такими самими людьми і з поміж других народів, а хоч їх і знайдуть, то все-таки не буде дїло іти так легко, бо тамті з других народів мають свої окремі цїли і при першій лїпшій нагодї можуть покинути союзників. Активна полїтика держить лїпше союзників, бо при нїй може кождий щось зискати, а в полїтицї відпорній головна річ лиш та, щоби ослабити або розбити більшість і звалити правительство. Аж опісля могла би бути надія, що можна щось буде зискати. Але навіть ще й тогди річ дуже непевна, чи тоті, котрим ми помагали розбивати і валити, схотять нам що дати або зробити які уступки.

Так отже представляє ся полїтика опору. Спитаймож ся тепер, що хотять осягнути нею ті два посли, що взяли ся до неї і хотять потягнути наш нарід або єго більшість за собою? Хотять розбити більшість парляментарну? — Добре. — Хотять повалити теперішне правительство? — Добре. — Хотять змусити більшість парляментарну і правительство, щоби они дали нам осягнути більше користий? — Добре. Але чи ті два посли мають на стілько сили, щоби то все зробити? Отсе найважнїйше питанє і оно то роздїлило нас на два табори. Люди з табору активної полїтики кажуть, що ті два посли не всилї того зробити. Нїмцї мали звиш 100 послів, коли вели полїтику опору і не могли нїчого вдїяти та взяли ся знову до чинної полїтики. Молодочехи, що ведуть також полїтику опору, мають звиш сорок послів, а не можуть вдїяти нїчого. Що-ж вдїють два рускі посли супротив кількох сот? А може они мають так кріпких союзників, що при їх помочи будуть могли щось вдїяти? І то нї. Навіть коли б і цїлий наш нарід станув опором, то ще не вдїяв би нїчого супротив других народів. З того виходить, що лїпше держати ся активної полїтики, лїпше стояти в звязи з правительством і більшостию та виборювати хоч що небудь, хоч би якусь дрібничку, як лиш вічно нарікати та вести борбу, а не осягати нїчого. Отже часть нашого народу слухаючи ради пос. Барвіньского держить ся активної полїтики і уважає єї за лїпшу. Се єсть і причиною, що до тої полїтики взяло ся також і пять наших послів, котрі в Радї державнїй утворили свій окремий клюб.

## Перегляд полїтичний.

Після N. W. Tagblatt зробило вже правительство рішучий крок в справі реформи виборчої і приймило за основу реформи наданє права виборчого робітникам промисловим і ремісничим. Єсть здогад, що проект правительства єсть скомбінованим проектом Бернрайтера і Гогенварта.

В диплёматиї австрийскій настане незадовго важна зміна. Дотеперішний амбасадор в Петербурзї, ґр. Волькенштайн, має бути іменований амбасадором в Парижи а париский амбасадор ґр. Гойош має прийти на амбасадора в Петербурзї.

З Риму доносять, що Ґірс з припорученя царя Николая вислав звістний окружник о росийскій полїтицї також і до росийского посла при Ватиканї з припорученем, щоби подав єго до відомости Папі.

Загальну увагу звернув на себе факт, що цар підчас оногдашного принятя відзначав особливо нїмецку депутацию і розмавляв з нею по нїмецки.

Гадка утвореня балканьского союза виринає знову. В Парижи відбула ся оногди межинародна конференция, в котрій взяло участь 300 осіб, на котрій ухвалено оснувати союз балканьский для освободженя народів балканьских зпід панованя турецкого.

## Новинки.

*Львів дня 24 падолиста.*

— **Відчити з історії нашої.** Проф. Михайло Грушевский буде держати прилюдні відчити з рускої історії для членів львівского Товариства педаґоґічного. Перший відчит відбуде ся ві вторник (27 с. м.), другий в пятницю (30 с. м.) в будинку рускої ґімназиї в сали III. б. Всї дальші відчити будуть відбувати ся що пятницї о тім самім часї і в тім-же місци. На сї відчити запрошує всїх вп. членів товариства педаґоґічного — *Виділ.*

---

— Чоловіче, шож ти маєш? Чи ти там не виховав ся, а тобі забагло ся старих волїчи аж ту! Певно вже якась баба звела дурня з ума — що?

— Годї се вже змінити.

— Котраж то?

— Мотилиньска.

— Ото дурень! Чи ти з глузду зійшов — чи у себе дома не найдеш гарнїйшої?

— А хоч би й найшов, ся менї припала до вподоби.

— І думаєш єї брати?

— Розуміє ся. Казала менї, щоби я купив троха ґрунту і тому я прошу вас, ласкавий пане...

— Не продам, не хочу запропащувати тебе. То кокетка.

— Не робіть єї нещасливою. Она трошка легкодушна, але то не шкодить.

— Го-го! не на сьому сьвітї. Маєш гроші?

— Сто пятьдесять рублів ощадив я.

— Мало буде.

— То я дозичу.

— Тодї й приходи.

— Але не наймайте города Таборови.

— Чекай, приходи завтра до мене, поговоримо про се ширше.

— Спасибі за ласку.

— Не дякуй, поки нема за що. Будь здоров!

Коли-ж Цапенко поклонив ся і виліз на коня, Бжост сказав ще:

— Завтра раненько.

Була вже десята година в ночи, коли слуга дав знати Бжостови, що Табор бажає з ним бачити ся.

— Скажи єму, що в мене день вже скінчив ся.

І справдї властитель Пшесмика, натерши ся мокрим ручником, поклав ся спати. Відправлений Табор стояв хвильку на подвірю, підкрав ся нишком під вікно хати економа і заглянув до середини. Про столї сидїли Цапенко і Гортензия та щось помалу писали. Табор заворкотїв щось під носом і щез небавом поміж деревами города. Хто знає, чи в тій хвили не був вдячний ґефрайтерови, що замість пильнувати границю, занимав ся любощами.

А Цапенко писав тепер письмо до своїх родичів, в котрім доносив їм про свій намір, подружити ся з Гортензиєю і поселити ся в Пшесмику. А що такий важний документ не важив ся писати без відомости своєї милої, то обоє складали єго. На нечисто було вже письмо готове.

— Так, а тепер — сказав ґефрайтер — будьте ласкаві, панно Гортензиє, послухати і і може яке слово добавити. „Найдорожші родичі...."

— Тьфу! — сказала панна Гортензия — хто пише: „найдорожші" та ще й до того „родичі"? У нас кажуть; „Любий тату і мамо!"

— Добре — сказав Цапенко — поправляючи заголовок письма і читав дальше — „З ласки Господа Бога і при помочи мого доброго патрона вибрав я собі на жінку...."

— То зле — перебила єму читанє панна Гортензия — треба написати: „Моє серце, томлене і розпалене любовою...."

— Се гарно — сказав ґефрайтер, написав слова милої та ще й додав: „розпалене любовою до Гортензиї...."

— Знов щось нового? Так говорити про порядну панну! До „благородної Панни — велике П — Гортензиї Мотилиньскої, доньки управителя дібр у Пшесмику...."

З одушевленєм записав Цапенко ті слова на папери.

— „Она дуже гарна, поставна, здорова, лише троха за товста...."

— Тьфу! — скрикнула панна Гортензия і сплюнула — пишете, як про кухарку яку. За товста, за товста.... То хіба волите панну Кулич з Вільки, що така суха як тріска? Волю я бути такою, як є, нїж такою тонкою, що можна через ушко іглы перепхати.

— Отже як написати? — спитав Цапенко зовсїм засоромлений.

— То вже Табор уміє инакше говорити — відповіла панна Гортензия. — Називає мене ангеликом, а ви говорите, що вам до голови прийде.

— „Правдивий ангел" — написав ґефрайтер скоро. — „Хоч посаг у неї худенький, але...."

— Що? — скрикнула панна Гортензия. — Коли я для вас за товста, а посаг за худий, то шукайте собі иншої....

— Алеж моя дорога панно, ангелику, го-

— **Загальні збори самбірскої філії Просьвіти** відбудуть ся дня 29 с. м. в четвер. Почнуть ся богослуженєм за упокій бл. п. Омеляна Огоновского в самбірскій церкві по год. 9. Самі збори зачнуть ся о 1 ій в комнатах гр. кат. приходства. На порядку дневнім між иншим відчит про бл. п. Омеляна Огоновского.

— **Сокіл.** На засіданю старшини „Сокола“ у Львові дня 8 падолиста с. р. під проводом першого заступника голови п. Голейка в присутности 12 членів старшини: Вибрано справником і господарем п. Лаврівского, скарбником п. Хойнацкого, книговодцем першим п. Рудницкого, а другим книговодцем п. Тобилевича, грамотником п. Кубика, книговником п. Новаковского, наставником борбництва п. Ганинчака, писарем ч. Лукіяновича. Вибрано комісию строеву, комісию для уложеня устава і порядків сторожий пожарних і закупна павільону і комісию прогулькову. Ухвалено, що член старшини, котрий спізнить ся о чверть години на засідане, заплатить 10 кр. кари, а на випадок браку комплету платить 20 кр. кождий не прийшовший на засідане, коли оправданя его старшина не узнае за достаточне. (Остро беруть ся до рускої неточности!). Принято з подякою до відомости, що артист-маляр п. Степан Томасевич подарував товариству картину мальовану олїйними красками на полотні представляючу козака і дївчину при криници. П. Рудницкий обіцяв зладити портрет п. Пагірного для товариства.

— **Нещасні пригоди.** В ріці Склї коло села Вільки росновскої в яворівскім повіті втопив ся 7-лїтний син господаря Василя Гули. — В потоці коло Грушова в тім-же повіті втопила ся при праню біля Вільгельміна Лявтеншлеґер, родом з Райхману пов. чесняківского. Мала 23 роки і терпіла на падавицю. — На обшарі двірскім в Лагодові в перемишляньскім повіті при копаню керниці спадаюче ведро вдарило робітника Павла Кравця так сильно в голову, що на місци его забило. — Дня 15 падолиста речером на ріці Сереті коло Зубова в теребовельскім повіті склала ся дуже сумна пригода. Човном перевозило ся через ріку трое людий: жінка рільника Вікторня Тегенька, єї 13-лїтний син Дмитро, та ще один хлопець 14-лїтний Микола Юзьвяк. Як там то зложило ся, що на ріці човен перевернув ся, того вже нїхто не буде знати, бо всї трое втопили ся і їх тїла ще доси не найшли.

— **Женьска ґімназия у Відни** має в сїм році шкільним три кляси, до котрих ходить разом 77 учениць, а то 30 до першої кляси, 21 до другої і 26 до третьої. Учителї хвалять пильність і спосібність студенток, дївчат від 14 до 18 лїт. Шкільна оплата від одної учениці виносить річно 150 зр.

— **Міста Львів і Варшава** будуть небавом злучені найкоротшою зелїзницею. В тій справі пишуть з Петербурга: Департамент зелїзниць дозволив завести безпосередну комунїкацию між Варшавою а Львовом в той спосіб, що зелїзничий шлях надвислянський буде продовжений від Люблина до Белзця в Галичинї. Через се скоротила-б ся дорога зі Львова до Варшави на 7 до 8 годин поспішним поїздом, між тим як тепер треба їхати на Краків около 20 годин.

— **Огні.** Дня 8 с. м. вибух огонь в стодолї Гриця Ващишина в Хлївчанах равского повіта і знищив кромі будинку ще й збіжа 300 зр., а до того й загороди трьох сусідів, вартости около 1200 зр. Ващишина увязнили, бо підозрівають, що сам підпалив стодолу, щоби взяти обезпечені гроші. — У Вільшаници товмацкого повіта згоріли дві стодоли зі збіжем, вартости 760 зр. Не були обезпечені. Причину до огню дав Гаврило Татарин, що з люлькою пішов спати до стодоли. — Дня 5 с. м. перед полуднем в Модричу дрогобицкого повіта, згоріла зовсїм церков, котра була вартости 6000 зр., а не була обезпечена. Огонь повстав з того, що паламар забув згасити одну сьвічку, а від сьвічки заняла ся занавіска. — В Скопаню торнобережского повіта згоріла з причини неосторожности дїтий стодола зі збіжем, вартости 200 зр. В тім-же повіті в Жупаві згоріло пять загород, в більшій части обезпечених. Шкода 4000 зр. Хтось підложив огонь. — В Рогізні жидачівского повіта погоріли Афанас Чорний і Михайло Швед. Шкода 580 зр. не була обезпечена. Огонь мав підложити 8-лїтний хлопець Андрусь Тильчак. — В Радимнї ярославского повіта 5-лїтний внук Петра Лазоря забавив ся так, що на кухни запалив патик, вийшов з тим на двір і встромив огонь в коноплї перед хатою. Огонь обняв в одній хвили цїлу хату і дїдо має з причини внука шкоди на звиш півтретя тисяча зр. А не був обезпечений анї на крейцар. Тепер під зиму роби що хоч. — В Глинянах в перемишляньскім повіті погоріли Гринько Маркевич і Микола Туз. Шкода виносить 1350 зр., а була обезпечена на 989 зр. — На обшарі двірскім в Крехівцях пов. станїславівского згоріла стодола і дві стирти збіжа, вартости 4000 зр. — З Синевідска вижного пишуть нам, що та дївчина, котра підпалювала 13 разів (ми писали о тім в числї 252), мазивае ся Настуня Чолгаз і має 12 лїт. Ще дня 9 с. м. з єї причини погоріли три господарі Цмоць, Савха і Варивода, через що стратили 2400 зр. При тїм огни єї зловили і віддали до суду в Сколїм. Дївчина та мусить бути неповна розуму, инакше не можна собі пояснити єї охоти до підпалювання. — В селї Тисне в терноберезскім повіті курили собі хлопці папіроси в стодолї і та розривка набавила великої біди пятьох господарів. Повстав огонь, котрий наробив шкоди на звиш пять тисяч зр. Добре хоч, що були обезпечені в части. — В тім-же повіті в Жупаві був 1 с. м. огонь. Погоріло пять господарів. Шкода 6510 зр., на половину обезпечена. — В Пукеничах в стрийскім повіті дня 8 с. м. погорів Тимко Дикий. Має шкоду на 2000 зр., а не був обезпечений. — На нинї досить того спису огнів. Хто розум має, най то читае і пильнуе ся, щоби єму таке нещасте не трафило ся.

## ТЕЛЕҐРАМИ.

**Відень** 24 падолиста. Жалобу двірску по дідичнім вел. князю Ваймарскім назначено на шість днів почавши від нинї.

**Будапешт** 24 падолиста. Франц Кошут повідомив телеґрафічно посла Генталера, що внаслїдок перестуди есть змушений залишити подорож по Угорщинї.

**Льондон** 24 падолиста. Times і бюро Райтера доносять згідно, що Японцї взяли Порт Артур.

**Петербург** 24 падолиста. Вчера підписали цар і его суджена контракт супружий, в котрім містять ся постанови в користь будучої цариці на тепер і на случай смерти царя.

## Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 мая 1894, після львівск. год.

### Відходять до

| | Поспішний | | Особовий | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Кракова | 3 00 | 10·46 | 5·26 | 11·11 | 7·31 | — |
| Підволочиск | 6·44 | 3 20 | 10·16 | 11·11 | — | — |
| Підвол. Підзам. | 6·58 | 3·32 | 10·40 | 11·33 | — | — |
| Черновець | 6 51 | — | 10·51 | 3·31 | 11·06 | — |
| Стрия | — | — | 10·26 | 7·21 | 3.41 | 7·46 |
| Белзця | — | — | 9·56 | 7·21 | — | — |

### Приходять з

| | | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|---|
| Кракова | 3 08 | 6·01 | 6·46 | 9·36 | 9·36 | — |
| Підволочиск | 2·48 | 10 06 | 6·21 | 9·46 | — | — |
| Підвол. Підзам. | 2·34 | 9·49 | 9·21 | 5·55 | — | — |
| Черновець | 10 16 | — | 7·11 | 8.13 | 1·03 | — |
| Стрия | — | — | 9·25 | 9·10 | 12·46 | 2·38 |
| Белзця | — | — | 8·24 | 5·21 | — | — |

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниц-державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продає ся білєти полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматї кишеневім і дає ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannesgasse 29) уділяє ся устних або письменних пояснень в справах служби на ц. к. австр-зелїзницях державних. О скілько підручники зізваляють, можна також засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

Час подаємо після годинника львівского він різнить ся о 35 мінут від середно-европейского (зелїзничого): коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

---

чубко — благав Цапенко — я-ж не хотів вас образити.

— То по щож пишете такі дурниці?

— Я напишу, що скажете....

— Пишіть, що маєток маю гарний і одїня маю стілько, що в доньки дідича стілько не найдеш. Самі подивіть ся, о!

Ту панна Гортензия отворила навстяж шафу, в котрій висїли яскраві сукнї, хустки і кожух, підшитий шкірками з кріликів.

— Що правда, то не гріх — промовив збентежений Цапенко і перемазав сей уступ письма. — „Тому кланяю ся вам в ноги — читав він дальше — і прошу не відмовити менї свого благословеня“.

— Прошу, прошу — глузувала собі панна Гортензия — так як би мене під плотом найшли. Так як би й менї ласку робили. Син пасїчника не рівня донцї управителя. Нехай они просять мого тата і маму, так треба написати. Кажу вам... Ох!

Панна Гортензия скрикнула, бо на дворі хтось стрілив. Почувши вистріл, Цапенко вибіг зараз на подвіре, але й гнеть здогадав ся, що на границі настала мабуть бійка, сїв на коня і поїхав. На кордонї сторож стрілив, бо в городї Табора побачив, як снував ся якийсь чоловік і на крик „хто се?“ не відповів нїчого. Куля трафила пачкаря, він скрикнув і впав на землю. В тій самій хвили почали втїкати з корчів якісь люди, котрих переслїдували вояки, що над'їхали на гук вистрілу. Цапенко над'їхав у хвилю, коли гурток сторожів граничних обступив убитого пачкаря. То був син Постулки. Коло него лежав мішок повний полотна. Дальше шукаючи, найшли солдати більше таких мішків, вкинених до городу.

— Підлий мехес — сказав Цапенко — утїк, хоч по правді він ту повинен лежати. Ви его не бачили?

— Нї — відповіли солдати.

— То его товар перекрадений — сказав ґефрайтер. — Я бачив его по полудни разом з Постулкою.

Коли Цапенко їхав дати вістку капітанови, замітив Табора, як сидів перед дверми одного дому і свистав якусь веселу пісню.

— Добрий вечір! — кликнув за ним торговець і дико засьміяв ся.

— Не вмру, поки тебе не зловлю — заворкотїв ґефрайтер і поїхав дальше. Повідомивши капітана про випадок, як вірний милий пігнав зараз до своєї любки; думав, що она его нетерпеливо ожидає. Та як він здивував ся, коли застав вікна темні! Наслухував троха, запукав тихо, однак нїхто дома не рушив ся. Панна Гортензия спала, як се здоровій і троха товстеньскій любцї годить ся. Ох! Цапенко! по що ти писав такий лист; инакше була би перемогла свій сон і ждала на тебе!

(Дальше буде).

---

— **У Львові** виходять ті лїтературні часописи і вістники: **Зоря**, ілюстроване письмо лїтературно-наукове, 72 аркушів друку на рік, коштує 6 зр. у Львові, ул. Академична ч. 8. — **Дзвінок**, ілюстроване письмо для науки і забави руских дїтий і молодежи; 36 аркушів друку 5 зр. у Львові ул. Чарнецкого ч. 26. — **Правда**, місячник полїтики, науки і письменьства, около 60 арк. друку, 5 зр. у Львові ул. Академична ч. 8. — **Житє і Слово**, вістник лїтератури істориї і фольклору; 60 аркушів друку 5, зр. у Львові, ул. Глубока ч. 7.

---

За редакцию відповідає Адам Креховецкий.

З друкарнї В. Лоґаньского під зарядом Б. І. Вебера.